

Atf: Sekman, N. (2024). Yeni Birlik Dergisi: Türk Milliyetçiliğinin Dönemsel Yansımaları ve İdeolojik Söylemler. *Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13, 40-56.

Citation: Sekman, N. (2024). Yeni Birlik Magazine: Periodic Reflections and Ideological Discourses of Turkish Nationalism. *Vankulu Journal of Social Studies*, 13, 40-56.

Araştırma Makalesi / Research Article

Nimet SEKMAN*

* Doktora Öğrencisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van/Türkiye.

Doctoral Student, Van Yüzüncü Yıl University, Institute of Social Sciences, Van/Turkey.

roniyacava@hotmail.com ORCID: 0000-0001-5632-9348

Yeni Birlik Dergisi: Türk Milliyetçiliğinin Dönemsel Yansımaları ve İdeolojik Söylemler
Yeni Birlik Magazine: Periodic Reflections and Ideological Discourses of Turkish Nationalism

Öz

Yeni Birlik Dergisi, Türkiye’de milliyetçilik anlayışını ele alan bir yayın organıdır. 1962-1964 yılları arasında yayımlanan, belli bir ideolojik çizgiyi benimsemiş ve bu çizgi üzerinden bir takım sosyo-politik tartışmalara ev sahipliği yapmış olan Orkun dergisinin devamı niteliğinde ortaya çıkmıştır. Yeni Birlik dergisinin çıkarıldığı dönemin siyasi şartlarına baktığımızda, Türkiye, ulusal ve uluslararası düzeyde birçok değişiklik ve dönüşüm sürecinden geçtiği görülmektedir. Bu süreçte, milliyetçilik anlayışı ülkenin siyasi ve toplumsal gündemini şekillendiren önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Dergi, ırkçılık ve Türk milliyetçiliği konularını, dönemin siyasi ve sosyal bağlamıyla uyumlu bir şekilde işlemiştir. Özellikle Türk milliyetçiliğinin, ülkenin ulusal ve uluslararası politikalarındaki yeri, dergi üzerinden detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Sosyalizm karşıtı söylemler, derginin en belirgin özelliklerinden biridir. Dergi, sosyalizm karşıtı söylemleri, hem ideolojik bir perspektiften ele almış hem de dönemin toplumsal ve siyasi bağlamında sosyalizmin Türkiye’deki yansımalarını kritik bir gözle değerlendirmiştir. Dergi içerisinde, birçok yazarın önemli alıntılara rastlanmaktadır. Bu alıntılar, derginin ideolojik çizgisini ve üzerinde durduğu başlıca konuları daha iyi anlamamıza olanak tanımaktadır. İçerik analizi yöntemi kullanılarak yürütülen bu çalışma, dergideki makaleler, röportajlar ve yorumlardan elde edilen bulguları sunmaktadır. Bulgular, derginin milliyetçilik anlayışının ve sosyalizm karşıtlığının Türkiye’nin ulusal ve uluslararası politikalarındaki yansımalarını ve dönemin toplumsal yapısına olan etkilerini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Adalet ve Hürriyet, Atatürk, Atsız, sosyalizm-kominizm, Yeni Birlik

Abstract

Yeni Birlik Magazine is a publication that addresses the concept of nationalism in Turkey. Emerging as a successor to the Orkun magazine, which was published between 1962 and 1964 and adhered to a specific ideological line, Yeni Birlik hosted various socio-political discussions. The period during which Yeni Birlik was published was marked by significant changes and transformations at both national and international levels in Turkey. During this time, the concept of nationalism played a crucial role in shaping the political and social agenda of the country. The magazine effectively addressed issues of racism and Turkish nationalism within the context of the period’s political and social climate. Particularly, it meticulously examined the role of Turkish nationalism in the country’s national and international policies. Anti-socialism stands out as one of the magazine’s most distinct features. Yeni Birlik critically evaluated the reflections of socialism in Turkey from both an ideological perspective and within the social and political context of the era. The magazine contains significant quotations from various authors, which help to better understand its ideological stance and the main topics it covers. Conducted through content analysis, this study presents findings derived from articles, interviews, and commentaries within the magazine. These findings reveal how the magazine’s approach to nationalism and its anti-socialist stance were reflected in Turkey’s national and international policies and their impact on the societal structure of the period.

Keywords: Justice and Freedom, Atatürk, Atsız, socialism-communism, Yeni Birlik.

Giriş

Türk milliyetçiliği, tarih boyunca çeşitli siyasi ve kültürel evrelerden geçmiş, bu süreçte çeşitli yayın organları bu ideolojinin yansıtılmasında önemli roller üstlenmiştir. (Özcan, 2011, s. 253; Sefercioğlu, 2008) Yeni Birlik Dergisi de bu yayın organlarından biridir ve Türk milliyetçiliğinin dönemsel yansımaları ve ideolojik söylemlerini ele almıştır. Yeni Birlik, Türkiye'nin milliyetçilik anlayışını ele alarak, dönemin siyasi ve toplumsal gündemini şekillendiren unsurları incelemiştir. Bu çalışmamızın odak noktası, derginin milliyetçilik akımını nasıl ele aldığı ve bu ideolojinin, dönemin siyasi ve toplumsal koşullarındaki yansımalarıdır.

Türkiye'nin Cumhuriyet dönemi siyasi ve toplumsal yapısının oluşum sürecinde, milliyetçilik akımının derin ve çok yönlü etkileri, ideolojik çatışmalar ve dış politikanın etkileşimi, önemli bir analiz konusudur. Özellikle, Atatürk'ün vefatı sonrası İsmet İnönü döneminde, dış politikada herhangi bir riski önlemek amacıyla Türkçülük düşüncesinin detaylı bir incelemeye tabi tutulması, devletin ideolojik kontrol mekanizmalarının güçlenmesine neden olmuştur. Bu dönemde, Batılı demokrasiler ve totaliter rejimler tarafından potansiyel bir tehdit olarak görülebilecek Türkçülük hareketi, emperyalist olarak tanımladıkları güçlere karşı Türkiye'nin bağımsızlığını ve milli çıkarlarını savunmada kararlı bir duruş sergilemiştir. Bu ideolojik çerçeve içinde, milliyetçilik akımının toplumsal ve siyasi tarih üzerindeki etkileyici rolü, ideolojik yayın organları aracılığıyla daha da pekiştirilmiştir (Koçlar, 2013). Örneğin, Yeni Birlik Dergisi gibi yayınlar, Türk milliyetçiliğinin temel prensiplerini ve o dönemin güncel siyasi koşullarına dair yansımalarını analiz ederek, toplumun sosyal yapısına ve ulusal kimliğine önemli katkılarda bulunmuş ve siyasi gündemi etkilemiştir.

1960'lı yıllar, Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişinin ardından politik istikrarın sağlanmaya çalışıldığı bir dönemdir. (Zürcher, 1993, s. 359). Bu dönemde, iç ve dış politikada belirgin değişimler, ekonomik zorluklar ve toplumsal hareketlilik gözlemlenir. Yeni Birlik Dergisi, bu dönemin Türk milliyetçiliğine dair önemli göstergelerinden biri olarak dikkat çermiş ve dergi, ırkçılık ve Türk milliyetçiliği temalarını işleyerek, sosyalizm karşıtı söylemleriyle dikkat çekmiştir. Aynı zamanda, dönemin siyasi ve sosyal bağlamıyla uyumlu bir şekilde bu unsurları ele almıştır.

Türk milliyetçiliğinin, ulusal ve uluslararası politikalarındaki yerini ele alan Yeni Birlik, milli birlik ve bütünlüğü vurgulayan yayınlarıyla tanınmıştır. Bu dönemde Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi ve toplumsal gerginliklerin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Dergi, Türk milletinin manevi ve kültürel değerlerine sahip çıkarak hem içeriden hem de dışarıdan gelen tehditlere karşı milli bir cephe oluşturma çabasını yansıtmıştır. (Birlik, Niçin Yayınlanıyor?, 1965, s. 62).

Yeni Birlik'in yayın amacı ve ideolojik duruşu, dönemin milliyetçilik hareketleri içerisinde önemli bir konumda bulunmuştur. Derginin çıkarılış gayesi, Türk Milletinin birliğini, bütünlüğünü ve ülküsünü pekiştirmek ve yaymak olarak tanımlanmıştır (Birlik, 1965, s. 62-63). Bu çalışmamızda, Yeni Birlik Dergisi'nin içerik ve konuları bakımından incelenmesi, verdiği mesajların ve milliyetçilik hareketleri içerisindeki konumunun ortaya konulması hedeflenmiştir.

1. Derginin Mizanpajı ve Yazı Dizini

"Yeni Birlik" dergisi, Türk milliyetçiliği anlayışını ele alarak 1965 yılı Mart ayında okuyucularına merhaba demiştir. Dergi, Orkun dergisinin ideolojik ve entelektüel mirasını sürdüren ve bu mirası 30. sayısından itibaren devralan bir yayın organı olarak ortaya çıkmıştır. Genel kabullerin ötesinde bu dergi, 1962-1964 yılları arasında yayın hayatını sürdüren ve Türk milliyetçi düşüncesinin önemli bir sesi olan Orkun dergisinin doğrudan bir devamı (Sefercioğlu, 2008, s. 55-56; Özcan, 2011) ve şahsi hatıraları (Konar, 2011, s. 253-255) niteliğindedir. Milli Kütüphanede muhafaza edilen dergi örneğinin kapak kısmı incelendiğinde, el yazısıyla "Evveliyatı Orkun'da" ifadesi ve altında "1965/1" şeklinde düşülmüş not mevcuttur. Bu notu derginin iç kapağında da görmek mümkündür. Bu notların kim tarafından yazıldığı belirsiz olmakla birlikte, bahsi geçen ibareler, derginin Orkun'un bir devamı olduğuna dair önemli bir kanıt teşkil etmektedir. Bu da Orkun'un 1962-1964 yılları arasında yayımlanmış 29. sayısının yanı sıra, "Yeni Birlik" ismiyle 30. sayıda devam ettiği ve bu yayının Orkun dergisinin 30. sayısı olarak kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu durum, söz konusu derginin tekil bir yayın olarak yanlış anlaşılmasına yol açmış olup, aslında Yeni Birlik, Orkun dergisinin izlediği yolu sürdüren ve onun fikri temellerini daha da ileri taşımayı hedef edinen bir yayın olarak tanımlanmalıdır.

Yeni Birlik dergi kapağı, "Yeni Birlik" başlığını büyük ve kalın harflerle, sayfanın üst kısmına yerleştirerek, derginin adını vurgulamaktadır. Başlık, derginin temel iddiasını ve karakterini ifade eder nitelikte olup, kapak tasarımında merkezi bir konuma yerleştirilmiştir. "Herşeyden Önce Türkiye" alt başlığı ise, derginin temelinde yatan ulusal vurguyu ve önceliklerini açıkça ortaya koymuştur.

Dergi kapağının genel arka planı açık bir mavi tona sahiptir. Kapakta kullanılan yazı tipi ise beyaz renkte olup, mavi zemin üzerinde net bir kontrast yaratmaktadır. "Yeni Birlik" başlığı kapakta baskın bir şekilde yer almakta ve görsel hiyerarşi açısından öncelik tanınmıştır. Kapakta ayrıca bir içindikiler listesi

bulunmaktadır. Bu liste, basit bir beyaz kutu içerisinde siyah harflerle konumlandırılmış ve derginin içeriğine dair bir ön izleme sunmaktadır. İçerik listesi, derginin farklı temalar üzerine odaklandığını gösteren, çeşitlilik ve derinlik sunan başlıklardan oluşmaktadır. "Sosyalizm Oyunu", "Adalet ve Hürriyet Üzerine Düşünceler" gibi başlıklar, derginin ideolojik ve düşünsel çerçevesini ve ağırlığını belirgin bir şekilde yansıtmaktadır.

Sol alt köşede, manuel olarak eklenmiş "Evveliyatı Orkun da" notu ve ortalarda "1965/1" olarak belirtilmiş bir yazı görülmektedir. Bu notasyon, derginin yayın tarihi ve sırasına dair kesin bilgi sağlamakta ve araştırmacıların referans almasını kolaylaştırmaktadır. Sağ alt köşede derginin fiyatı, "100 KURUŞ" olarak belirtilmiş ve bu bilgi derginin ekonomik değerini ve o dönem için fiyatlandırmasını yansıtmaktadır.

İç kapakta, Yavuz Bülent Bakiler imzası taşıyan ve "Merhaba" başlıklı şiir dikkat çekicidir. Bu şiir, "Ben bir yeşil çınarım Bursa topraklarında / İçinde boy verdiğim en güzel rüzgârların" mısraları ile başlar (Bakiler, Merhaba, 1965, s. 61) ve sayfanın ortasında yer alır; böylece okuyucunun karşılaştığı ilk edebi eser olma özelliğini taşır. Şiirin yanı sıra, sayfanın alt kısmında, "Yeni Birlik" adının altında koyu renklerle özellikle vurgulanan "Her Şeyden Önce Türkiye Aylık Ülkü Dergisi" sloganı, derginin milliyetçi ve ülkücü ideolojisini yansıtan bir şekilde sunulmuştur. Bu tasarım kararı, metne hem görsel hem de ideolojik bir ağırlık kazandırarak okuyucuların dikkatini çeker.

Dergi sahibi olarak İsmail Hakkı YILANLIOĞLU tanıtılırken, mesul müdürlüğünün Yavuz Bülent BAKİLER tarafından yürütüldüğü, yazı işlerinin ise Mehmet ÖZDEMİR'in sorumluluğunda olduğu bilgisi paylaşılmıştır. Ayrıca, sekreter olarak Ceyhan ALTINYELEK ve Atıl ÖZMEN isimleri kaydedilmiştir. Bu bilgiler, derginin idari yapılanmasını ve sorumluluk alanlarını ortaya koymaktadır.

Derginin yayın bilgileri içinde, 30. sayı, 4. yıl ve 3. cilt bilgilerine yer verilmiş, iletişim adresi olarak "P.K 98 Bakanlıklar Ankara" ifadesi kullanılmıştır (Birlik, 1965, s. 61). Basım tarihinin 1 Mart 1965 olduğu belirtilerek derginin tarihsel çerçevesi ve yayın dönemi netleştirilmiştir. Sayfanın sol üst kısmında el yazısıyla eklenen "Yeni Birlik 1 Mart 1965, Sayı: 30, Orkun'un devamı" notu, bu derginin daha önce "Orkun" adı altında bir yayının devamı niteliğinde olduğunu işaret eder. Derginin son kapağında ise reklamlara yer verilmiştir. Yazı dizisinde ise Bakiler, Çelikbaş, Sürmen, Özdemir ve diğer yazarlar tarafından yazılan şiirler, makaleler ve haberler yer almaktadır. Öne çıkan eserler arasında;

Bakiler, Y. B. (1965). Merhaba. (Şiir). Yeni Birlik, 30(1), 61.

Birlik, (1965). Sosyalizm Oyunu. Yeni Birlik, 30(1), 62.

Çelikbaş, H. (1965). Eski mektuplar (Şiir). Yeni Birlik, 30(1), 67.

Sürmen, S. (1965). Adalet ve Hürriyet Üzerine Düşünceler. Yeni Birlik, 30(1), 67-68.

Özdemir, M. (1965). Aşk Ve Çaresizlikler Üzerine Değiş. (Şiir). Yeni Birlik, 30(1), 69.

Anonim. (1965). Genç Milliyetçiler Teşkilatlanıyor. Yeni Birlik, 30(1), 70-71

Vural, Y. (1965). Türk Ocağı Gençlik Kolu Yeniden Kuruluyor. Yeni Birlik, 30(1), 73.

Altınyelek, C. (1965). Almanya'ya işçi ve... Yeni Birlik, 30(1), 72-73.

Özdemir, M. (1965). Toprak Reformu ve Gerekçeleri. Yeni Birlik, 30(1), 74-75.

Bakiler, Y. B. (1965). Arif Nihat Asya ile Konuşma. Yeni Birlik, 30(1), 76-77.

Küçükavas, A. (1965). Ankara Liseler Birliği Kuruldu (Haber). Yeni Birlik, 30(1), 78 bulunmaktadır. Bu çeşitlilik, derginin hem edebi hem de siyasi yelpazeye sahip olduğunu göstermektedir.

2. Derginin Çıkarılış Gayesi

1960'lı yıllar, Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçiş sürecinin ardından, politik istikrarın sağlanmaya çalışıldığı bir dönemdir. Bu dönemde, iç ve dış politikada belirgin değişimler, ekonomik zorluklar ve toplumsal hareketlilik gözlemlenmiştir.

1960'lı yıllarda Türkiye'nin ekonomik olarak yaşadığı zorluklar ve hızlı değişimler özellikle kırsal kesimden kentlere göçü hızlandırmış ve sosyal dengeleri değiştirmiştir (Yeşilbursa ve Aydemir, 2019, s. 5). Bu süreç, kentlerde sosyoekonomik çatışmaların ve sınıfsal gerilimlerin artmasına neden olmuştur. Bu dönemde, özellikle kırsal kesimden kentlere göç eden bireylerin, yeni yaşam koşullarına uyum sağlamaya çalışırken milli ve manevi değerlere daha sıkı bağlandığı gözlemlenmiştir. Aynı dönemde, toplumsal değişimin bireyler üzerindeki etkileri incelenmiş ve göç eden kesimlerin milli ve manevi değerleri koruma eğiliminde oldukları tespit edilmiştir (Karpaz, 1976). 1961 Anayasası ile getirilen liberal ve demokratik düzenlemelerin ardından, Türkiye siyaseti bir dönem rahat bir nefes almıştır. Ancak, siyasi kutuplaşmalar ve ideolojik çatışmalar da

artmıştır. Özellikle soğuk savaşın etkileri ve komşu ülkelerde yaşanan siyasi gelişmeler, Türkiye'nin iç siyasetini de etkileyen önemli faktörler arasında yer almıştır (Zürcher, 1993, s. 360).

Bu dönemde sol ve sağ ideolojilerin güç kazanması ve çatışmaların yaşanmasıyla birlikte, "Milli Birlik ve Bütünlük" kavramlarına vurgu yapan yayınlar artmıştır. 1965 yılında yayınlanan "Yeni Birlik Dergisi", bu siyasi ve sosyal gerginlikleri yansıtan önemli bir örnektir. Dergi, "Milli Birlik Şuru" ve "Büyük Türklük İdeali" gibi temaları vurgulayarak, dönemin milliyetçi hareketlerinin öne çıkardığı konuları ele almıştır.

1965 yılında Yeni Birlik Dergisi'nin yayın amacı, dönemin politik ve sosyal gerilimleriyle bağlantılı olarak, milli birlik ve bütünlüğü vurgulayan, Türk milletinin manevi ve kültürel değerlerine sahip çıkan bir duruş sergilemiştir. Bu hem içeriden hem de dışarıdan gelen tehditlere karşı milli bir cephe oluşturma çabası olarak değerlendirilebilir.

Derginin çıkarılış amacı, "Birlik Niçin Yayınlanıyor?" adlı baş yazıda ifade edilmiştir: Türk Milletinin birliğini, bütünlüğünü ve ülküsünü pekiştirmek ve yaymak. Bu baş yazı, milli birlik ruhuna ve bu uğurda verilen savaşların ve mücadelelerin bir ömür boyu sürdürülmesi gerektiğine vurgu yapmıştır. Özellikle, Türk milletinin mukaddes birlik ruhunu korumanın önemi üzerinde durarak, Türk milletinin dünya sahnesinde birlik içinde nasıl hareket edebileceğini ele almıştır (Birlik, Niçin Yayınlanıyor?, 1965, s. 62).

Derginin diğer bir amacı ise, milletin karşılaştığı zorluklar ve sıkıntılar karşısında birlik olmanın, milli hars ve kültürün korunup geliştirilmesinin, milli ve manevi değerlerin muhafazasının önemi üzerindedir. Bu bağlamda milli birliğin sağlanmasının, yalnızca Türk milletinin gücünü ve kuvvetini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda milletin ideal ve değerlerini gelecek nesillere aktararak, Türklüğün büyük ideal ve ülküsünün korunmasına da hizmet edeceği ifade edilmiştir (Birlik, Niçin Yayınlanıyor?, 1965, s. 78).

Yeni Birlik Dergisi'nin yayınlanma amacının sadece milli birlik ve bütünlüğe vurgu yapmakla sınırlı olmadığı, daha derin bir bağlamda ele alınması gerektiği anlaşılıyor. Dergi, Türk milletinin milli ve manevi değerler etrafında kenetlenerek, dışarıdan gelebilecek her türlü tehlikeye karşı daha güçlü ve dirençli bir yapı oluşturma hedefine odaklanmış görünüyor. Bu, sadece bir savunma mekanizması olarak değil, aynı zamanda bir birleşme ve güçlenme stratejisi olarak algılanabilir.

Ayrıca, derginin bu birlik ve bütünlük çabası, sadece politik ve sosyal bir direniş olarak değil, aynı zamanda kültürel ve ideolojik değerlerin, toplumsal dayanışmanın ve tarihsel bilincin pekiştirilmesi olarak da önem kazanmaktadır. Burada, derginin misyonu sadece mevcut duruma tepki vermekle kalmıyor, aynı zamanda toplumun kültürel dokusunu ve tarihine olan bağlılığını güçlendirerek geleceğe yönelik bir yol haritası sunmaktadır. Bu bağlamda, Yeni Birlik Dergisi'nin, dönemin zorluklarına karşı birleşik bir duruş sergileyerek toplumsal bilinç ve dayanışmayı artırmaya yönelik bir platform olduğu söylenebilir. Son paragrafta ise, derginin yayınlanış amacının,

"Birlik, milli birlik ve bütünlüğümüze kasteden her türlü iç ve dış düşmanlara karşı ilmin ve akın rehberliğinde tesirli şekilde mücadele etmek, bütün sinsi faaliyetlerin iç yüzlerini ve maksatlarını yüce Türk milletinin bilgi ve dikkatine sunmak, Türklüğün büyük ideallerinin bütün halkımızın gönlünde ve şuurunda daha fazla kökleşmesine mütevaziyane hizmet etmek, ayrılıkları sebepleri ile birlikte ortadan kaldırmaya gayret sarf etmek, milli hars ve kültüre faydalı olmak, "Büyük Türklük İdealinin" ana davalarını çeşitli yönleriyle ele almak, incelemek ve halkımıza anlatmak, bütün Türkler arasında "Milli Birlik Şuurunun" azami derecede gelişmesine yararlı olmak maksadıyla yayınlanmaktadır." (Birlik, 1965, s. 61)

ifade edilerek, her zamankinden daha da güçlendirilmesine katkı sağlama niyetiyle olduğu ve bu yolun sadece fiziksel bir güçlenme değil, aynı zamanda manevi ve ideolojik bir uyanışı da hedeflediği vurgulanmıştır. Bu manevi ve ideolojik uyanışın, milletin mukadderatını en doğru şekilde yönlendirmesi ve gelecek nesilleri de bu bilinçle yetiştirmesi beklenmiştir.

3. Dergide Atatürk Tanımlamaları

Yeni Birlik dergisinde, Genç Milliyetçiler Derneği adı altında kaleme alınan yazılarda, derneğin fikir ve ideolojilerinin yanı sıra, Atatürk'ün devrimci ve milliyetçi yaklaşımı, şu şekilde ifade edilmiştir: "Atatürk'ün devrimci nitelikleri, derneğin idealleriyle örtüşen bir çerçevede, Türk milletinin bağımsızlık ve kendi kaderini tayin etme ilkeleri üzerine kurulu bir perspektiften ele alınmış ve bu bağlamda Atatürk, derneğin ideolojik yapısının merkezi bir figürü olarak tanımlanmıştır" (Milliyetçiler, Genç Milliyetçiler Teşkilatlanıyor, 1965, s. 70). Bu ifade, derneğin Atatürk'ün ilkelerini ve vizyonunu, milli kimliğin güçlendirilmesi ve gençliğin eğitimi doğrultusunda bir yol haritası olarak benimsediğini ve Yeni Birlik dergisinin bu düşünceleri kamuoyuna aktarmada önemli bir rol üstlendiğini göstermektedir.

Atatürk'ün devrimci vizyonunun Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve gelişimindeki etkilerini detaylıca ele alan metin, Atatürk'ün ulusal bilincin ve bağımsız bir Türk kimliğinin oluşumundaki rolünü vurguluyor. "ne mutlu Türküm diyene" ifadesi, bu bağlamda, Atatürk'ün Türk insanının kendi kaderini belirleme yetisini

önemsemesi ve her bireyin mutluluğunu sağlamak için gerekli sosyal ve politik reformları gerçekleştirme amacına işaret etmektedir (Milliyetçiler, Genç Milliyetçiler Teşkilatlanıyor, 1965, s. 71). Aynı zamanda, Atatürk'ün milli kimlik ve bağımsızlık konusundaki derin anlayışını ve bu konulara verdiği önemi yansıtmaktadır. Metin, Atatürk'ün bu vizyonunun Türkiye'nin kuruluş ve gelişim sürecinde nasıl bir dönüşüm yarattığını analiz ederek Atatürk'ün reformlarının toplum üzerindeki etkilerini ve bu reformların bireysel ve toplumsal mutluluğa katkısını gözler önüne sermektedir.

Kaleme alınan yazılarda, "devrim ve devrimcilik görüşüne karşıdır" ifadesiyle, Atatürk'ün bazı dönemlerde karşılaştığı, geleneksel düzeni koruma eğilimindeki muhafazakâr düşüncelere karşı devrimci duruşunu net bir şekilde ortaya koymaktadır. Atatürk'ün devrimleri, sadece fiziksel ve yasal değişikliklerden ibaret değildir; aynı zamanda toplumsal ve kültürel bir uyanışı, çağdaşlaşmayı ve bilimsel düşüncüyü temsil eder. "Atatürk'ün her safhasıyla bir milli devlet yaratmaya matuf" cümlesi, bu devrimlerin sadece mevcut yapıları değiştirmekle kalmayıp, aynı zamanda Türk milletini modern bir devlet anlayışıyla yeniden şekillendirme amacını vurgulamaktadır (Milliyetçiler, Genç Milliyetçiler Teşkilatlanıyor, 1965, s. 71). Bu ifadeler, Atatürk'ün devrimlerinin yalnızca yasal ve yapısal değişikliklerle sınırlı kalmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Atatürk'ün devrimleri, Türkiye'yi modern bir ulus olarak yeniden inşa etme sürecinde kritik bir rol oynamıştır ve aynı zamanda milletin manevi ve tarihi kimliğini modern dünyada güçlendirmeyi hedeflemiştir. Bu devrimler, sadece yüzeysel değişiklikler olmaktan öte, Türk milletinin derinlerde yatan kimlik ve değerlerini çağdaşlaştırma ve bu değerleri gelecek nesillere aktarma amacını taşımaktadır. Atatürk'ün reformları, Türkiye'nin modern dünyadaki yerini sağlamlaştırırken, milletin tarihi ve kültürel mirasına duyulan saygıyı koruyup bu mirası gelecek nesillere taşımaya başarmıştır. Bu perspektif, Atatürk'ün vizyonunun, Türkiye'nin hem iç hem de dış politikada nasıl belirleyici bir rol oynadığını ve güçlü bir konuma gelmesini sağladığını daha iyi anlamamıza yardımcı olmaktadır.

4. Derginin Fikri Cephesi

4.1. Derginin Milliyetçilik Tanımlaması

Dergi Milliyetçilik anlayışını Türk gençliği perspektifinden tanımlamakta ve tartışmaktadır. Milliyetçilik, Türk milletinin tarih sahnesindeki özgün konumunu ve mücadelesini ifade eden, gençliğin dinamizmiyle harmanlanan canlı bir ideoloji olarak tanımlanmıştır (Milliyetçiler, Genç Milliyetçiler Teşkilatlanıyor, 1965, s. 70). Milliyetçiliği, Türk gençliğinin milli bilinç ve sorumluluk duygusuyla bütünleşen, aktif ve dinamik bir ideoloji olarak tasvir etmektedir. Bu ideoloji, tarihsel bir geçmişe sahip olmanın ötesinde, gelecek nesillere aktarılması gereken canlı ve evrensel değerler olarak tanımlanmaktadır. Dergide milliyetçiliğin, gençliğin idealleri, mücadelecilik ruhu ve tarihsel mirasla olan ilişkisi çerçevesinde ele alındığı görülmektedir.

Milliyetçilik, Türk milletinin tarih sahnesinde diğer milletlerden farklı ve özgün bir yer edinme çabasının bir ifadesi olarak sunulmuştur. Bu bağlamda, milliyetçilik; milletin varlık sebeplerini ve tarihsel serüvenini, emsalsiz bir mücadelenin ürünü olarak kurgulamakta ve bu süreçteki etkinlik, dirençlilik ve kumandanlık gibi üstün vasıfların altını çizmektedir (Milliyetçiler, 1965, s. 71). Milliyetçilik anlayışı, mevcut zamanda ise gençliğin dinamizmi ve idealleriyle harmanlanarak, tarihî mirası koruma ve geleceği inşa etme yönünde bir enerji kaynağı olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca, metin gençlik tarafından milliyetçiliğin, sadece geçmişteki büyüklerin bıraktığı bir miras olmadığını, aynı zamanda yaşayan ve geleceği şekillendiren, dinamik bir ideoloji olduğunu vurgulamaktadır. Gençliğin, milli mücadele ruhuyla ve emperyalist düşmanlara karşı koyma azmiyle, milliyetçiliği bir hayat tarzı olarak benimseydiği ve bu ideolojiyi koruma, yayma ve gelecek nesillere aktarma sorumluluğu üstlendiği belirtilmiştir (Milliyetçiler, 1965, s. 72).

4.2. Derginin Irkçılık Tanımlaması

İrkçilik kavramının çeşitliliği, küresel ölçekte genel olarak kabul gören tanımlardan başlayarak Türkiye'nin özgül koşulları içinde yeniden şekillenmiş ve Yeni Birlik dergisinde geniş bir yelpazede incelenmiştir. İrkçilik kavramı, çeşitli perspektiflerden ele alındığında hem küresel çerçevede hem de Türkiye'nin belirli tarihi ve sosyal koşulları içinde farklı anlamlar kazanmaktadır. İrkçilik genellikle, bireylerin ve grupların biyolojik veya kültürel özelliklerine dayanarak hiyerarşik bir şekilde sınıflandırılması ve bu sınıflandırmanın sosyal, ekonomik ve politik eşitsizliklere yol açması sonucu olarak anlaşılmaktadır. Aynı zamanda, bir ırkın diğerlerinden üstün olduğuna dair bir inanç sistemine dayanır; bu da ayrımcılığa, dışlanmaya veya kötü muameleye yol açar. İrkçilik, toplumlar arasında derin ayrımlar yaratır ve bireylerin yaşam kalitesi üzerinde olumsuz etkiler bırakır; bu yüzden hem bireysel hem de toplumsal düzeyde mücadele edilmesi gereken bir sorun olarak kabul edilir.

Bu kapsamda Fredrickson ırkçılığı, "farklı insan gruplarının doğuştan gelen fiziksel özelliklerine dayanarak hiyerarşik bir şekilde sınıflandırılması ve bu sınıflandırmanın toplumsal kurumlar ve uygulamalar aracılığıyla sürdürülmesi" olarak tanımlıyor. Bu tanım, ırkçılığın sadece bireysel önyargılar ve davranışlarla

sınırlı olmadığını, aynı zamanda toplumsal ve kurumsal yapılar içinde yerleşik olduğunu vurgular (Fredrickson, 2015).

Bonilla-Silva ise ırkçılığı, "ırksal grupların sosyal, ekonomik ve politik avantajlarını korumak ve artırmak için kullanılan bir güç ilişkisi" olarak tanımlıyor. Bu tanım, ırkçılığın toplumsal hiyerarşilerin ve güç ilişkilerinin bir ürünü olarak görülmesine işaret eder (Bonilla-Silva, 1997, s. 465-480).

Allport (1954) tarafından sunulan tanım ise ırkçılığı, bir ırkın diğer bir ırktan üstün olduğu önyargı ve düşmanlık olarak ele alır. Allport'a göre, bu önyargılar yalnızca bireylerin zihinlerinde oluşmaz; toplumsal normlar ve kurumlar tarafından da desteklenir. Bu, ırkçılığın hem bireysel düzeydeki önyargılarla hem de toplumsal ve kurumsal düzeydeki yapılarla beslenip sürdürülen bir olgu olduğunu gösterir. Allport'un yaklaşımı, ırkçılığın sadece kişisel düzeyde değil, aynı zamanda geniş toplumsal ve kurumsal çerçevede ele alınması gereken çok boyutlu bir sorun olduğunu vurgular (Allport, 1954).

Türkiye bağlamında ise ırkçılık kavramı, özellikle milliyetçilik ve etnik kimlik meseleleri ile iç içe geçmiş bir şekilde ele alınır. Bu bağlamda, Atsız'ın görüşleri başta olmak üzere, Türkiye'deki ırkçılık tartışmaları çeşitli yazarların perspektifleri ile zenginleşmiştir. Mesela; Atsız'ın ırkçılık konusundaki görüşleri, milletlerin sağlamlığı ve devletlerin yıkılış sebepleri üzerine odaklanır. Ona göre, tarih boyunca kaydedilmiş dört büyük imparatorluk- Arap, Roma, Osmanlı ve İngiliz- içlerindeki yabancı unsurların etkisiyle ilk üçünün yıkıldığını, ancak İngiliz İmparatorluğu'nun bu durumdan etkilenmediğini savunur (Tuğcu, 1963, s. 8). Atsız, milletin safiyetini korumanın önemini vurgulayarak, devlet idaresindeki önemli görevlerin Türklere verilmesi gerektiğini belirtir (Atsız, 1963, s. 17). Ona göre ırkçılık, Türk ırkının Türkiye'de hâkim olmasıdır. Çerkes, Arap, Boşnak, Arnavut gibi ırklarla karışmış olanları Türk olarak görmediğini ifade edilen Atsız, Türk olmayanların derhal Türkiye'den atılması ve ırkına mensup olduğu ülkelere gönderilmesi gerektiğini öne sürer.

Benzer şekilde 1962 yılında Nejdet Sançar tarafından yayımlanan eserde, Türk soyunun üstün vasıflara sahip olduğu ve devlet mevkilerinin yalnızca Türklere tarafından doldurulması gerektiği savunulmuştur. Sançar'ın bu görüşü, yirmi asırlık Türk tarihinin bir yansıması olarak değerlendirilir. Bu düşünce, Türk milliyetçiliği ve etnik kimlik üzerine kurulu bir anlayışı temsil ederken, Türk tarihindeki bazı dönemlerin ve ideolojik akımların etkisinin bir göstergesi olarak kabul edilir. Sançar'ın bu yaklaşımı, tarihsel ve kültürel bir perspektiften Türk kimliğinin algılanış şekli ve bu algının devlet yönetimi gibi alanlarda nasıl yansıtıldığına dair bir örneği oluşturur. Bu tür düşünceler, milli kimlik ve etnik aidiyetin politik ve sosyal yapılar üzerindeki etkisinin bir göstergesi olarak önem taşır (Sançar, Nejdet Sançar'ın Sorgusundan, 1962, s. 23-24).

Alparslan Türkeş'in vurguladığı üzere, Türklüğün üstünlüğü kabul edilirken, gayri Türk unsurların da uygun şekilde temsil edilebileceği belirtilmiştir. Türkeş'e göre, idari görevlerin tamamen Türk olan veya kendini Türk olarak gören kişiler tarafından yürütülmesinin daha uygun olacağını düşünür (Türkeş, 1962, s. 30-31).

Benzer bir milliyetçilik anlayışı, Rıza Nur'un çalışmalarında da karşımıza çıkar. Rıza Nur, Türk ırkçılığının bir ifadesi olarak "Oğuz Kağan'ın Duası"nı kullanmış ve bu dua içerisinde Türk milletinin birliğine ve üstünlüğüne vurgu yapmıştır (Nur, 1951, s. 5-6). Bu çerçevede, Nejdet Sançar'ın yaklaşımı da dikkate değerdir. Nejdet Sançar ise Müslüman olup Türk olmayanların Türkleşmesini beklemenin Türk milleti için bir hak olduğunu savunmuş ve Türkleşmeyi reddeden Müslüman azınlıkların Türklük için mühim bir mesele olmaya devam edeceğini ifade etmiştir (Sançar, 1951, s. 5).

Milli birliğin korunması bağlamında Hocaoğlu, ırk yapısının muhafazası noktasında özellikle Yahudilere karşı uyanık olmanın gerekliliğini vurgular (Ertürk, 1950, s. 13). Hocaoğlu'nun iddialarına göre Yahudilerin milli birliklerini kaybetmenin acısını diğer milletlerin milli birliklerini parçalama gayreti ile çıkarmak istediğini iddia etmiştir.

İsmet Tümtürk'ün tespitleri, milli kimliğin ve ırk yapısının önemine dair bir başka boyutu ortaya koyar. Bir milletin ırk yapısı çökerse, o milletin her türlü şahsiyetten mahrum bir halk sürüsü haline geleceğini savunmuş ve Yahudi ile komünist oyunlarına karşı uyanık olma gerekliliği üzerinde durmuştur (Tümtürk, 1952, s. 12-14).

"İrkçılık" kelimesi sıklıkla biyolojik veya genetik farklılıklara dayalı bir üstünlük iddiası ve ayrımcılık olarak algılsa da dergiden anlaşıldığı üzere, bazı düşünce sistemlerinde bu kavram farklı bir bağlamda ele alınmaktadır. Türkiye özelinde ırkçılık kavramı, tarihsel süreç içerisinde farklı yazarlar ve düşünürler tarafından çeşitli şekillerde yorumlanmış ve tartışılmıştır. Orkun'un devamı olan Yeni Birlik dergisinde yer alan yazarların görüşleri, Türk ırkçılığı ve Turancılık bağlamında ele alınabilir. Kemal Kirişçi'nin "Avrupa Birliği ve Türkiye" adlı makalesinde ifade ettiği üzere, Türk milliyetçiliği, biyolojik veya genetik belirleyicilere dayalı bir üstünlük anlayışını reddederek, tarihsel ve kültürel mirasa odaklanan bir yaklaşımı benimser. Bu yaklaşım, bireyler ve topluluklar arasında üstünlük kurma gayretinden ziyade, milli ve manevi değerlerin muhafazası ve bu değerler etrafında bir birlik ve dayanışma ruhu oluşturulmasını ön plana çıkarır. Kirişçi'nin bu tespiti, Türk milliyetçiliğinin, etnik veya kan bağına dayalı dar bir tanımlamadan çok, geniş bir tarihî ve kültürel perspektiften

anlaşılması gerektiğini vurguluyor. Bu anlayış, milliyetçiliği, toplumsal birlikteliği ve kimlik oluşturmayı teşvik eden, dahil edici ve birleştirici bir güç olarak konumlandırılıyor (Kirişçi, 2005).

Yeni Birlik dergisinde yer alan bir makalede belirtildiği üzere, "Bizim ırkçılık görüşümüz Türk-İslam esasına dayanmaktadır ve bu bağlamda Türk-milliyetçiliği bir şiar olarak değil, daha derin bir anlayış çerçevesinde ele alınmaktadır" (Birlik, Niçin Yayınlanıyor?, 1965, s. 70) ifadesi ırkçılığın bir ırk veya kan üstünlüğü çerçevesinden ziyade, Türk ve İslam birliği etrafında şekillenen bir dünya görüşü olarak anlaşıldığını göstermektedir. Burada ırkçılık, etnik veya genetik ayrımcılığın ötesinde, bir kültür ve medeniyet havzasının korunması ve bu temelde bir millet bilincinin inşası olarak değerlendirilmekte, milliyetçiliğin daha kapsayıcı ve kültürel bir kimlik oluşturma çabası içinde olduğu ima edilmektedir (Gökçalp, 1923; Kirişçi, 2005).

Dergide Irkçılık tanımının bu yeniden ele alınışı, tarihsel ve kültürel mirasa vurgu yapan, genetik veya biyolojik belirleyicileri reddeden, bireyler ve topluluklar arası üstünlük kurmaktan ziyade, milli ve manevi değerlerin korunmasını ve bu değerler etrafında birlik oluşturmayı önemseyen bir perspektifi yansıtır. Bu bağlamda, Türk milliyetçiliği, etnik veya kan bağımlı temel almak yerine, tarihî ve kültürel bağlamları önemseyen, dahil edici bir milliyetçilik anlayışı olarak tanımlanabilir.

4.3. Derginin İdeolojilere Bakışı

4.3.1. Sosyalizm ve Komünizm Hakkındaki Görüşleri

Yeni Birlik, belirli bir dönemde Türkiye’de sosyalizmin algılanış biçimini ve toplum üzerindeki etkilerini inceleyerek, bu ideolojinin nasıl sunulduğunu eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmiştir. Dergi perspektifini taşıyan ve sosyalizm ve komünizm hakkındaki görüşlerini dile getiren "Birlik Yazarı," derginin "Sosyalizm Oyunu" başlıklı makalesinde, sosyalizmin çeşitli yollarla, özellikle de çarpıtılmış sloganlar ve kavramlar aracılığıyla topluma ‘sevimli’ gösterilmeye çalışıldığına ve aslında baskı ve sınıf ayrımcılığını maskeleyen için kullanıldığına dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, "Türkiye’de belli çevrelerin bir müddetten beri millet önünde oynamakta oldukları ‘Sosyalizm Oyunu’nun içyüzünü ve maksadını toplu olarak halkımızın dikkatine sunmak” (Birlik, Sosyalizm Oyunu, 1965, s. 63) ifadesiyle, metnin temel amacını açıkça ortaya koymaktadır. Makalede "Sosyalizm Oyunu"nun nasıl hazırlandığına dair süreçler ve bu süreçlerin ele alınışı, sosyalizmin topluma nasıl pazarlandığı ve ideolojik kavramların nasıl manipüle edildiği üzerinden tartışıldığını görmekteyiz. Makalede,

İleride “Sosyalizm” kelimesini sevimli gösterebilmek için “Sosyal” kelimesi kabil olduğu kadar çok kullanılmakta, içerisinde “Sosyal” kelimesi bulunan sayısız tabirler ve sloganlar icat edilmektedir. “Sosyal” kelimesinin diğer “Devrim”, “Barış”, “Hürriyet”, “Demokrasi” kelimeleri gibi komünist lügatinde delâlet ettiği anlam zihinlere yerleştirildikten yani dimağlar eski kelimeler yerine konulan başka anlamlı kelimelerle doldurularak meşhur beyin yıkama “Brain Washing” metodu mucibince yakındıktan ve binetice bu yeni kelimelerle komünist mantığına uygun şekilde düşünmeye mecbur edildikten sonra sıra bütün dertlere deva gösterilen sistemin adı olan “Sosyalizm” e gelecektir." (Birlik, 1965, s. 63)

cümlesi ile sosyalizmin çekici ve kabul edilebilir bir ideoloji olarak sunulması için dil ve retorik nasıl kullanıldığına işaret edilmektedir.

Yazar bu süreci, ideolojinin toplum nezdinde daha kabul edilebilir hale getirilmesi için yapılan çeşitli çabalara bağlamakta ve bu çabaların, belli kavramları ve sloganları tekrarlayarak halkın zihnine yerleştirme girişimi olarak tanımlamaktadır. "Brain-Washing" metodunu da bu süreç içerisinde bir araç olarak ele alan yazar, "meşhur beyin yıkama «Brain-Washing» metodu mucibince yıkandıktan ve bilinççe bu yeni kelimeyle komünist maneviyata uygun şekilde düşünmelere mecbur edilirken sonra sıra bütün dertlere deva gösterilmek için adı olan «Sosyalizm» e gelmektedir." (Birlik, 1965, s. 64) ifadesiyle, halkın ideolojiyi benimsemesini sağlayacak şekilde zihinsel bir dönüşümün nasıl planlandığını ve uygulandığını vurgulamaktadır.

Yukarıda bahsedilmiş olan bu alıntılar, Sosyalizm Oyunu"nun hazırlık süreçlerini ve bu süreçlerin toplum üzerindeki etkilerini anlamak için kritik önem taşımaktadır. Metnin genelinde, sosyalizmin pazarlanış biçimi ve toplumsal algının oluşturulmasında kullanılan yöntemler eleştirel bir bakış açısıyla incelenmektedir.

Dergideki “Sosyalizm Oyunu” adlı makale, Sosyalizm ve Komünizm kavramlarının ideolojik bağlamda eleştirel bir perspektiften incelenmesine örnek teşkil etmektedir. Makale, Sosyalizmin geniş bir yelpazeye sahip olduğunu, Materyalizm, Hümanizm gibi farklı fikir akımlarını içerdiğini ve Komünizm ile aralarında ideolojik bir ayrım olduğunu ancak bu ayrımın metodolojik ve taktiksel düzlemlerde daha belirginleştiğini öne sürmektedir. Yazar, "Her ikisinin de menşede, mazide ve esaslarda bir olduğu, bugünkü ayrılığın daha ziyade şekle, metoda ve tatbikatı meşhelerinde ait olduğu bilinmektedir." (Birlik, 1965, s. 63) cümlesiyle bu noktayı vurgulamaktadır.

Yine aynı makalede, 18’inci yüzyılda başlayan ve sosyal adalet arayışı ile şekillenen sosyalist hareketin, III. Enternasyonalin toplanması sırasındaki ihtilaflar neticesinde bölünmeye uğradığını ve bu ayrışmanın

Komünist ve Sosyalist gruplar arasındaki farklılıkları pekiştirdiğini ifade etmektedir. Yazar bu durumu, "Toplantı mahallinin bu defa Moskova olarak açıklanmasında ısrar eden bazı aşırı sosyalist üyeler ayılarak toplantıyı Moskova'da akdetmişler ve bunlara komünist» denilmiştir." (Birlik, 1965, s. 65) şeklinde dile getirmektedir.

Yazar "Kızıl" ve "Sarı" emperyalizm tabirlerini kullanarak dönemin siyasi jargonunda önemli bir yer tutmaktadır. "Kızıl emperyalizm" Sovyetler Birliği'nin genişleme politikalarını, "Sarı emperyalizm" ise muhtemelen Asya'da Batı karşıtı duyguları temsil eden emperyalist faaliyetleri simgeliyor. Yazar, bu terimlerin sistemli bir şekilde kullanılmasının ardında ideolojik bir manipülasyon çabası olduğunu ima etmektedir. Örneğin, "Nasyonalizm önünde diz çökmüştür." ifadesiyle, sosyalizmin ulusal değerleri baskı altına alarak ideolojik hegemonyasını genişletme çabasında olduğu eleştirisi yapılmıştır.

Dergide Sovyet politikaları ve Lenin'in Türkiye üzerindeki etkileri ele alınmaktadır, özellikle Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye yönelik diplomatik ve bölgesel konularda şüpheyle yaklaşılması gerektiği vurgulanmaktadır (Birlik, Sosyalizm Oyunu, 1965). Sovyetler Birliği'nin 1945-1946 yıllarında Türkiye'ye sunduğu notalarda, özellikle Boğazlar konusunda, bu şüpheci bakış açısının haklı nedenleri ortaya çıkmaktadır. Sovyetler, Boğazların tüm devletlerin ticaret gemilerine açık olmasını ve Karadeniz'e sahildar devletlerin savaş gemilerine her durumda açık tutulmasını talep etmişlerdir. Bu talepler, Sovyetlerin Boğazlar üzerinde daha fazla kontrol ve etkinlik kazanma çabasını ve bu stratejik geçiş noktasında askeri avantaj sağlama arzusunun yansımalarıdır. Sovyet teklifleri aynı zamanda, Boğazların güvenliğinin ve savunmasının Türkiye ve Sovyetler tarafından ortaklaşa yapılmasını önermektedir, bu da Potsdam Konferansı'nda alınan kararlar doğrultusunda yeni bir Boğazlar rejimi oluşturma çabalarını destekler niteliktedir (Erkin, 1968, s. 435-437; Köse, 2019).

Sosyalizm Oyunu adlı makalede yazar, Lenin'in Boğazlar ile ilgili stratejik ve ideolojik yaklaşımı konusunda dikkate değer bir alıntıya yer verilmektedir: "... müzakereler Abdünnasır bu sözü bilmeli ve Moskofun ayaklarını Hazreti Peygamberimizin mübarek muhitlerinden uzak tutmalıdır" (Birlik, 1965). Bu ifade, Lenin'in Boğazlar üzerinde Sovyet hâkimiyeti kurma amacının ve bu hedefin, dini ve milli değerlere karşı bir tehdit olarak algılanabileceğinin altını çizmektedir. Metin, böylece hem dönemin Sovyet dış politikasını hem de bu politikanın Türkiye'nin ulusal ve dini hassasiyetleriyle olan çatışmasını ortaya koymaktadır.

Bu ifadeler, Sovyet politikalarının ve hedeflerinin, Türkiye'nin ulusal çıkarlarına ve bağımsızlığına doğrudan bir tehdit olarak algılandığı ve bu tehdide karşı ciddi bir direnç ve şüpheyle yaklaşıldığı bir dönemin portresini çizmektedir. Metin, Sovyet-Türk ilişkilerinin karmaşık doğasını ve bu ilişkilerin ideolojik, diplomatik ve stratejik boyutlarını yansıtan tarihsel bir perspektif sunmuştur.

Nitekim "5300 yıllık Türk milletine tarihinin en karanlık devresini yaşatmak maksadına matuf bulunan bu oyuna hükümetimiz ve onun yetkili organları tarafından mutlaka PAYDOS denilmesi için milletimizden güçlü bir inanç duyuyoruz." ifadesi, yazarın Türkiye'nin geleceğine yönelik kaygılarını ve bu süreçte hükümetten beklentilerini yansıtmaktadır. Metin, tarihi miras ve milli kimliğin korunmasının önemini vurgularken, dönemin politik karar vericilerine ve toplumun tüm kesimlerine bu konuda sorumluluk almaları çağrısında bulunmuştur.

5. Derginin Görüşleri

5.1. Derginin Dış Türkler Görüşü

Dergide, Genç Milliyetçiler Derneği başlıklı yazısında hürriyet ve demokrasiye olan inancını ve insan haklarına verdiği önemi vurguladığı görülmektedir. Dergi, tüm milletlerin hürriyet ve istiklallerine kavuşmasını canı gönülden arzu eden ve bu ideallerin peşinden giden bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, dernek 169 çeşit milletin hâlen dünkü yamyam kabilelerin dahi bu vazgeçilmez hakları tanınırken, Türklerin kültür ve geleneklerinin Türkiye dışında unutulmaması ve yaşatılması gerektiğini savunmaktadır (Milliyetçiler, Genç Milliyetçiler Ayaklanıyor, 1965, s. 70).

Bu bağlamda, Genç Milliyetçiler Derneğinin Yeni Birlik dergisinde yayımlanan yazısı hem Birliğin hem de derneğin sadece Türkiye içindeki milliyetçilik anlayışını değil, aynı zamanda dış Türklerin haklarına ve hürriyetlerine olan desteğini de ifade etmektedir (Milliyetçiler, 1965, s. 71). Dernek, küresel bir perspektiften insan haklarını ve hürriyetleri savunan, milletlerin özgürlüğüne ve kendi kaderini tayin etme hakkına sahip olması gerektiğine inanan bir duruş sergilemiştir.

Metindeki ifadeler, Birlik ve derneğin uluslararası alanda Türklerin ve diğer milletlerin haklarının tanınması ve onların kültürel, sanatsal, eğitimsel ve tarihi varlıklarının korunmasını desteklediğini göstermektedir. Bu, derneğin sadece milliyetçi bir çerçevede değil, aynı zamanda evrensel insan hakları çerçevesinde de faaliyet gösterdiğini belirtmiş ve derneğin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde faaliyetlerinin önemini ve geniş kapsamını yansıtmıştır.

5.2. Derginin Almanya'daki İşçiler Hakkındaki Görüşü

1950'li yıllar boyunca Türkiye'de artan nüfus ve ekonomik baskılar, özellikle kırsal kesimde yaşayan insanları zorlamış, bu durum büyük şehirlere göçü tetiklemiştir. Ancak, büyük şehirlerdeki iş olanaklarının kısıtlı olması ve şehir kültürüne uyum sağlayamayan birçok kişi için Avrupa, özellikle de Almanya, ekonomik fırsatlar sunan bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır (Hekimler, 2009). 30 Ekim 1961 tarihinde Alman ve Türk Hükümetleri arasında imzalanan "Türk İşçilerinin Almanya Federal Cumhuriyetine Gönderilmesine Dair Anlaşma" ile resmi bir çerçeve kazanır ve Almanya'ya Türk göçünü teşvik eden bir dönem başlar (Dinç, 2011, s. 264).

Bu süreçte Almanya'ya göç eden Türk işçilerin karşılaştığı zorluklar ve bu göçün psikolojik etkileri, Ceyhan ALTINYELEK imzalı "Almanya'ya İşçi ve..." başlıklı makalede ele alınmakta, aynı zamanda bu sürecin Türkiye üzerindeki ekonomik ve toplumsal etkileri tartışılmıştır. Şöyle ki, 1960'ların sosyal ve ekonomik koşullarına ve özellikle Almanya'ya işçi göçü konusuna dair yazarın perspektifini yansıtmaktadır. Yazar, bu dönemde Türkiye'den Almanya'ya göç eden işçilerin karşılaştığı zorlukları ve bu göçün psikolojik etkilerini ele almakta, aynı zamanda bu sürecin Türkiye üzerindeki ekonomik ve toplumsal etkilerini tartışmaktadır.

Yazar, "Birkaç seneden beri duyulan ve 'Beatles' denilen genç delilerin 'Ye-ye' leri gibi kulaktan kulağa dolaşan ve dudakları tatlı tebessümlerle alabildiğine yayan; garip bir heyecanla telaffuz edilen bir isim var: ALMANYA!" (Altınyelek, 1965, s. 72) ifadesiyle, Almanya'ya işçi göçünün, Türk işçilerinin milli ve kültürel kimliği üzerinde olumsuz etkiler yaratmış olabileceğini ve bu sürecin genel olarak olumsuz bir algıya sebep olduğunu vurgulamıştır.

Yazar ayrıca, "Hakikatleri kabul etmek büyüklüktür ve Türk Milleti artık bu hakikatleri kabul etmek durumundadır" ifadesiyle, bu göç dalgasının yarattığı realitelerle yüzleşmenin önemine değinmekte ve Türk toplumunun bu zorlukları kabul etmesi gerektiğini savunmaktadır (Altınyelek, 1965).

Yapılan değerlendirmeler, yazarın işçi göçünün sadece bireyler için değil, aynı zamanda gönderen ve alan ülkeler için de önemli toplumsal ve kültürel sonuçlar doğurduğu yönündeki inancını ortaya koymaktadır. Bu görüşler, 1960'lar Türkiye'sinin yaşadığı demografik ve ekonomik değişimlerin bir resmini çizerken, bu dönemdeki Türk toplumunun söz konusu değişimlerle nasıl başa çıktığının bir yansıması olarak kabul edilebilir. Yazarın analizi, işçi göçünün etkilerini geniş bir perspektifte ele alarak hem bireysel hem de toplumsal düzeydeki karmaşık dinamikleri aydınlatmaktadır. Bu tür değerlendirmeler, o dönemin Türkiye'sinin sosyo-ekonomik yapısını ve toplumsal dönüşümünü anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Yazar, Almanya'da yaşayan Türk işçilerinin karşı karşıya kaldıkları çeşitli zorluklar ve bu zorlukların psikolojik etkileri detaylandırarak; işçilerin yalnızca fiziksel çalışma koşullarının zorluğuna değil, aynı zamanda kültürel yabancılaşma, sosyal izolasyon ve ideolojik baskılarla da mücadele etmek zorunda kaldıklarını belirtmiştir. Özellikle, "kürtçülük propagandası yapılmakta, işçileri bakanlığınca anlaşılmıştır, Almanya'da oturdukları mahallelerde Anadolu bölgeleri, gibi, anavatanı... Bu işçilerimize Hristiyanlık, telkinatı yapmakta" ifadeleriyle, Almanya'da Kürtçülük ve Hristiyanlık gibi ideolojik etkilere maruz kaldığına dikkat çekmiştir. (Altınyelek, 1965, s. 73).

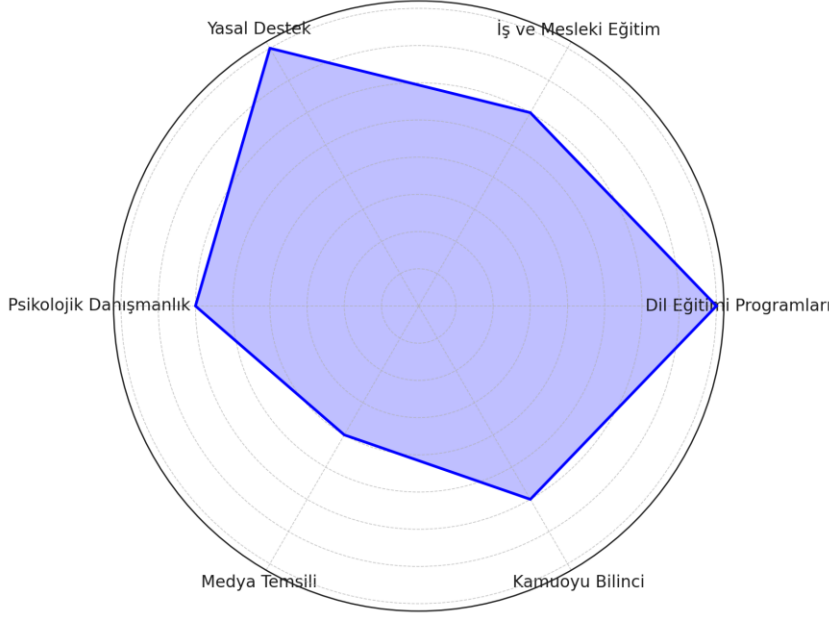
Yazar, Almanya'daki işçilerimizin "...içinde yer yerinden oynamakta" ifadesiyle, bu işçilerin maruz kaldıkları baskıların sadece fiziksel ve ekonomik olmadığını, aynı zamanda derinlemesine kültürel ve psikolojik etkilere de sahip olduğunu vurgulamıştır. Bu ifadeler, göç eden işçilerin karşılaştığı zorlukları yalnızca göçmen işçi olarak değil, aynı zamanda birey ve topluluk olarak nasıl yaşadıklarını ve bu durumun toplumsal uyum ve bütünlük için ne tür sorunlar doğurabileceğini göstermektedir.

Metin aynı zamanda, bu tür ideolojik etkilerin ve sosyal zorlukların, işçilerin anavatanlarına döndüklerinde Türkiye'nin sosyal ve kültürel dokusuna nasıl etki edebileceğine ve bu etkilerle nasıl başa çıkılması gerektiğine de işaret ediyor. Bu bağlamda, yazar, işçilere yönelik destek ve bilgilendirme ihtiyacını vurgulamakta ve bu konuda proaktif önlemler alınması gerektiğini savunmuştur.

Önerilen proaktif önlemler arasında, dil eğitimi programlarının genişletilmesi, iş ve mesleki eğitim fırsatlarının artırılması, yasal destek hizmetlerinin sağlanması, psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmetlerin sunulması, Alman medyasında daha dengeli ve gerçekçi bir temsiline teşvik edilmesi ve hem Almanya hem Türkiye'de kamuoyu bilincinin artırılmasına yönelik çabalar yer almaktadır. Yazar, bu tür önlemlerin, göçmen işçilerin karşılaştığı zorlukları hafifletmeye ve onların yaşam kalitesini iyileştirmeye katkıda bulunacağını savunmuştur (Altınyelek, 1965, s. 74-75).

Grafik-1:

1960-1965 yılları arasında Almanya’da göçmen işçiler için önerilen önlemlerin etki analizi.

Altınyelek’in 1965 yılındaki çalışmasına dayanarak, bu makalede önerilen radar grafiği, Almanya’daki göçmen işçilerin yaşam şartlarını iyileştirme potansiyelini görsel bir formatla sergilemektedir. Bu grafikte yer alan öneriler, dil eğitimi ve yasal destek gibi kritik alanlarda yapılabilecek iyileştirmelerin, göçmen işçilerin yaşam kalitesi üzerindeki olası etkilerini öne çıkarmaktadır. Özellikle, dil eğitimi yeni bir ülkede yaşamın zorluklarına uyum sağlamada merkezi bir rol oynamış, yasal destek ise göçmenlerin kendilerini güvende hissetmelerini sağlayarak haklarının korunmasına katkıda bulunmuştur.

Yazarın makalesi, okuyucuya işçi göçünün sadece ekonomik bir olgu olmadığını, aynı zamanda derin insanî boyutları olan bir deneyim olduğunu hatırlatmaktadır. Göçmen işçilerin karşılaştığı zorlukları ve bu zorlukların nasıl aşılabileceğine dair sunulan çözümler, sadece akademik bir çerçeveden öte, genel okuyucuya da bu insanların yaşadıkları gerçekliği anlamada duyarlı bir rehber oluşturmuştur. Bu hem bilimsel hem de insani bir bakış açısını bir araya getiren, empati ve anlayışla dolu bir çalışma olarak öne çıkmıştır.

5.3. Derginin Toprak Reformu Hakkındaki Görüşleri

Toprak reformu, Türkiye’de tarımsal üretim yapısındaki dengesizlikleri düzeltmek ve toprak sahipliğini daha adil bir şekilde dağıtmak amacıyla gerçekleştirilmiş bir girişimdi. Reformun temel sebepleri arasında, tarımsal mülklerin aşırı parçalanmış olması büyük bir rol oynamaktaydı. 1950 tarım sayımına göre, çiftçi ailelerinin büyük bir kısmı altı veya daha fazla parçaya bölünmüş arazilerde çalışmakta, bu da tarımsal etkinliklerin verimliliğini önemli ölçüde düşürmekteydi (Çelebican, 1970, s. 38). Arazi kullanımındaki sorunlar nedeniyle, çoğu çiftçi arazilerine tam anlamıyla sahip değil ve birçokları kiracı olarak çalışıyordu. Bu durum tarımsal verimliliği ve ekonomik refahı olumsuz etkiliyordu (Pamak, 2011, s. 137)

Toprak reformu, topraksız veya yetersiz toprak sahibi olan köylülerin durumunu iyileştirmek, tarımsal işletmeleri daha rasyonel bir yapıya kavuşturmak ve tarım sektöründe verimliliği artırmak amacıyla yapılmıştır. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 37. maddesi gereği, devlete bu reformu yapma yükümlülüğü verilmiştir, bu da reformun yasal bir zorunluluk olarak görülmesini sağlamıştır (Çelebican, 1970, s. 39). Bu reformun önemi, sadece ekonomik yönleriyle sınırlı değildir; aynı zamanda, Türkiye'nin milli mücadele tarihindeki yerini de pekiştirir. Mehmet Özdemir'in "Toprak Reformu ve Gerçekleri" başlıklı makalesinde vurgulandığı üzere, Atatürk'ün "Bir siyah toprak sahasının altında defineler ve üstünde asil ve kahraman bir millet yatıyor." ifadesi, toprağın yalnızca ekonomik bir varlık olmanın ötesinde, ulusal kimliğin ve tarihin vazgeçilmez bir parçası olduğunu gösterir. Toprak, Türkiye'nin milli varlığını ve kahramanlık dolu tarihini simgeler, bu da toprak reformunun sadece toprak dağılımını değil, aynı zamanda ulusal kimlik ve tarih bilincini de güçlendiren bir araç olduğunu ortaya koyar (Özdemir, 1965, s. 74).

Özdemir'in bu alıntıyı makalesinin başında kullanma sebebi, toprak reformunun Türk toplumu için sadece mülkiyet ve kullanım meselesi olmadığını, milli kimlik, bağımsızlık ve tarihi geçmişle derinlemesine ilişkili olduğunu okuyuculara anımsatmaktır. Atatürk, toprak ve ulusal mücadele arasındaki bu ilişkiyi

pekiştirerek, toprak reformunun, yalnızca toprak dağıtımı ve üretim artışı gibi somut hedeflere odaklanması gerektiğini değil, toprağın ve tarımın, Türk milliyetçiliği açısından ulusal kimlik ve bağımsızlıkla ne derece iç içe olduğunu gösteren geniş bir perspektifi işaret etmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Türk milliyetçiliği bağlamında toprak, sadece bir kaynak veya mal değil, aynı zamanda milletin özgürlük mücadelesindeki kutsal bir emanet olarak kabul edilmiştir. Toprak reformunu ele alırken, bu kapsamlı anlayışı benimsemiş ve toprağın adil ve verimli kullanımının, toplumsal adalet ve ekonomik gelişimle birlikte, milli birlik ve bağımsızlığı da pekiştirecek bir politika olması gerektiğini savunmuştur.

Özdemir'in makalesi, toprak reformunun Türk milliyetçiliği ile olan ilişkisini sadece tarihi bir miras veya kültürel öğe olarak değil, aynı zamanda günümüzdeki sosyo-ekonomik politikaların bir yansıması olarak ele aldığını görmekteyiz. Yazar, toprak reformunun anayasal ve etik değerlere uygunluğunu sorgulamış, reformun potansiyel olarak mülkiyet hakları ve demokratik değerlere zarar verebilecek bir biçimde yürütülmesine karşı çıkmıştır. "Gizli masa başında planlanan ve anayasa hükümleri ile millet vicdanına aykırı düzenlemeler içeren" bu süreç (Özdemir, 1965, s. 75) yazarın şeffaflık ve adalet eksikliğine yönelik endişelerini ortaya koymuştur.

Toprak reformunun, Atatürk'ün milli mücadeledeki toprak anlayışıyla uyumlu bir şekilde ele alınmasını savunan Özdemir, reformun yalnızca ekonomik hedeflerle sınırlı kalmaması gerektiğini, milli değerler ve ideallerle de uyumlu olması gerektiğini vurgulamıştır. Ona göre, toprak reformu, Türk milliyetçiliği perspektifinden, Türkiye'nin tarihi ve milli kimliğiyle uyumlu bir şekilde yeniden şekillendirilebilir.

Özdemir'in eleştirileri ve analizleri, toprak reformunun yalnızca ekonomik bir politika değil, aynı zamanda bir kimlik ve bağımsızlık meselesi olduğunu ortaya koymuştur. Bu bağlamda, Türk milliyetçiliği açısından toprak, milletin varlığını devam ettiren kutsal bir miras olarak görülmekte ve bu mirasın korunması ve rasyonel kullanımı, ulusal çıkarların bir parçası olarak ele alınmıştır.

Özdemir'in eleştirileri, reformun teorik hedefleri ile pratik uygulamaları arasındaki uyumsuzluğu gözler önüne sermektedir. Yazar, toprak reformunun demokratik ilkeler ve mülkiyet haklarıyla olan çatışmasını "toplumun iktisadi yapısını bozacak ve mülkiyet haklarına müdahale edecek bir reform" olarak tanımlamış ve potansiyel olarak toplumun ekonomik yapısını zararlı bir şekilde değiştirme riskini ele almıştır. Reformun anayasal sınırlara uygunluğu ve millet vicdanı ile olan uyumunu sorgulayarak "Gizli masa başında planlanan ve anayasa hükümleri ile millet vicdanına aykırı düzenlemeler içeren" bu reformun şeffaflık ve adaletten yoksun olduğunu iddia etmiştir (Özdemir, 1965, s. 75-76).

Yazar, reformun ideolojik temellerine de değinerek; reform savunucularının sosyalist ideolojilere hizmet ettiği iddiasını öne sürmüştür. "Toprak reformunun savunucuları — ne derece komünisttir ki — bunun mülkiyeti nizamını sığlaştıracığı ve bu suretle de komünistlerin yerleşmesine mâni olacağını ileri sürmektedirler." (s. 76) ifadesiyle, toprak reformunun sosyalist bir grup tarafından yönlendirildiğine dair endişelerini dile getirmiştir. Özdemir'in bu eleştirileri, Türk milliyetçiliği çerçevesinde değerlendirildiğinde, toprak reformunun ulusal kimliğe ve tarihi mirasa zarar verebileceği kaygısını yansıtmaktadır.

Ekonomik açıdan, Özdemir, reformun tarımsal üretimi artırma hedefine şüpheyle yaklaşmış ve "mevcut düzenli ve verimli çalışan işletmelere zarar vererek, ekonomik ölçünün altında küçük mülkler haline getirme" yaklaşımını eleştirel bir gözle dile getirmiştir. Özdemir için asıl mesele, üretimi artırmak ve toprağın parçalanmasını önlemektir. Yazarın eleştirileri, reformun potansiyel olarak toprak mülkiyetini aşırı derecede parçalayarak, bireysel mülkiyet haklarını kısıtlayacağı ve bunun tarımsal verimliliğe zarar vereceği düşüncesine dayanmaktadır.

Özdemir tarafından Türk milliyetçiliği çerçevesinde ele alınan toprak reformu, reformun ulusal kimlik ve bağımsızlıkla olan derin bağımlı göz ardı etmenin tehlikelerine dikkat çekilerek incelenmektedir. Bu yaklaşım, toprağın ve tarımın ulusal tarih ve kimlik için taşıdığı değer dikkate alınmasını gerektirmektedir. Özdemir'in makalesinde, toprak reformunun yalnızca teknik ve ekonomik detaylarına değil, aynı zamanda daha geniş milli değerler ve idealler üzerine kurulu olduğu ifade edilmektedir.

Özdemir'in yazılarından alınan ilhamla, toprak reformunun geniş kapsamlı bir değerlendirmesinin önemi ortaya konulmaktadır. Reformun kamuoyu ve anayasal prensiplerle uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesinin gerekliliği yazar tarafından vurgulanmış ve bu bağlamda, reformun ideolojik pozisyonu ile Türk milliyetçiliği perspektifinden bakış açısı yansıtılmıştır. Bu durum, reforma karşı çıkan kamuoyunun oluşturulması ve reformun yeniden gözden geçirilmesi için baskının artırılması hedeflenmiştir (s. 76-77). Yazarın eleştirileri, toprak reformunun ulusal kimlik, ekonomik istikrar ve mülkiyet hakları açısından tehlikeli bir girişim olduğunu iddia eder şekilde güçlü bir dille ifade edilmiştir. Özdemir'in makalesinde, reformun teorik hedefleri ile pratik uygulamaları arasındaki uyumsuzluklar eleştirilmekte ve kamuoyu ile anayasal prensiplerle uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesinin önemi vurgulanmaktadır.

5.4. Derginin Adalet ve Hürriyet Üzerine Görüşleri

Süleyman Sürmen'in "Adalet ve Hürriyet Üzerine Düşünceler" başlıklı makalesi, adalet ve hürriyet kavramlarının devlet yönetimi ve toplumsal yapı üzerindeki etkilerini derinlemesine irdelemektedir. Sürmen, bu iki temel değer bir arada ele alınmasının, toplumların yönetim biçimleri üzerine etkili ve kapsamlı tartışmaları beraberinde getireceğini vurgulamaktadır. Makalenin giriş bölümünde yer alan, "Kısa bir zaman içinde yalnız Afrika'da kurulan devletlerin sayısı o kadar çoğalır. Bunlar birçok sosyal oluşumlarla geçtikten sonra kendi bünyeleri içinde teşkilatlanıp yaşama lüzumunu hissetmeksizin" (Sürmen, 1965, s. 68) ifadesiyle, yazar, adalet ve hürriyetin yokluğunun, tarihsel süreçte toplumlar üzerinde nasıl yıkıcı sonuçlara yol açtığını örneklerle sergilemektedir. Bu çarpıcı tespit, makalenin ilerleyen bölümlerinde adalet ve hürriyet eksikliğinin, toplumsal çatışma ve istikrarsızlığa nasıl sebebiyet verdiğinin anlaşılmasında temel bir rol oynamaktadır.

Bu durumu daha da genişleterek, adalet ve hürriyetin yalnızca yasal bir çerçeveye sınırlı kalmaması, aynı zamanda eğitim ve toplumsal değerlerle de iç içe geçmesi gerektiği argümanını ileri sürer. Sürmen, "Hürriyet ve adalet olmayan yerde büyük adam yetişmez, büyük adamları olmayan memleketlerin evlatları ise yetim çocuklar gibi yaşarlar cesaretsiz ve aksiyondan mahrum kalırlar." (s. 68) sözleriyle, hürriyet ve adaletin toplumun bireylerini nasıl etkilediğini ve toplumsal ilerlemenin ön koşullarından biri olduğunu vurgulamaktadır.

Sürmen'in makalesinde ele aldığı bir diğer önemli nokta, adalet ve hürriyetin sadece bireysel düzeyde değil, aynı zamanda toplumların genel yapısı ve kültürel evrimi üzerinde de etkisi olduğudur. Orta Doğuda yapılan ihtilaller ve hükümet darbeleri insan hak ve hürriyetlerine yapılan saygısızlıktan doğmaktadır; bu durum, adaletsizlik ve eşitsizliğin toplumsal çatışmaları nasıl körüklediğinin bir göstergesidir. Ancak, adalet ve eşitlik ilkelerinin sağlam bir şekilde uygulandığı yerde, "adalet ve eşitlik neredeyse muzafferiyet de oradadır" (s. 68-69) ilkesi gereği, toplumun hem iç huzurunu hem de dış başarısını garantileme yolunda önemli adımlar atılmış olur. Yazar, adalet ve hürriyetin yokluğunun bireylerin temel haklarının ihlaline nasıl yol açabileceğine işaret etmektedir.

Sürmen'in bu tespitleri, çağdaş toplumların adalet ve hürriyet anlayışını şekillendirirken, tarihsel olaylardan dersler çıkarılması ve bu kavramları her düzeyde uygulamaya koyması gerektiğini gösteriyor. Ancak, yazarın bu iddiaları tamamen destekleyecek tarihsel kanıtların ve analizler, makalenin tam metninde sunulup sunulmadığı bilinmemektedir. Bu nedenle, yazarın argümanlarını ve önerilerini daha geniş bir bağlamda değerlendirmek için tam metnin incelenmesi gerekmektedir.

Sürmen'in vurguladığı gibi, adalet ve hürriyetin bir toplum için sadece ideolojik değerler olmadığını, aynı zamanda sosyal ve ekonomik ilerlemenin de temeli olduğunu unutmamak önemlidir. Bu düşünceler, günümüz dünyasında adalet ve hürriyetin nasıl ele alınması gerektiği üzerine kapsamlı bir tartışmanın zeminini hazırlar. Yazarın bu konudaki görüşleri, tarihsel ve güncel olayların analiziyle birlikte ele alındığında, adalet ve hürriyetin evrensel değerler olarak önemini altını çizen güçlü bir argüman sunmaktadır. Süleyman Sürmen, adalet ve hürriyet kavramlarını, devlet yönetimi ve toplum üzerindeki etkileri bağlamında tartışıyor. Yazar, devletin ve toplumun adalet ve hürriyet ilkeleriyle donatılmadığı zaman ne tür felaketsizliklere yol açabileceğini anlatıyor ve bu tür bir yönetimin kaçınılmaz sonunun çöküş olduğunu ifade ediyor. "Devlet demek ben demek" zihniyetiyle hareket eden ve bunun adaletsizlikle birleştiren yönetimlerin, toplumu sürekli bir kıvranaş içinde tutacağını, fakat tıpkı yıkıcı nehirler gibi, zulüm duvarlarını bir gün yıkacağını belirtiyor. Namık Kemal'in "Bulunmazsa adalet, milletin efradı beyninde geçer bir gün zemine, arşa çıksa paye-i Devlet!" (s. 68) sözleriyle adaletin, yönetimdeki mevki ne olursa olsun, olmazsa olmaz bir unsur olduğunu vurguluyor.

Sürmen'in makalesinde, adalet ve hürriyetin birbirinden ayrılmaz olduğunu ve bir toplumda ancak bu iki değer varlığıyla anlam kazandığını öne sürmektedir (Sürmen, 1965, s. 67). Ayrıca, semavi dinler ve filozoflar kadar hukuk alimlerinin de bu konular üzerinde durduğunu ve ömürlerini adalet ve hürriyetin peşinde harcadıklarını ifade ediyor. Yazar, adalet ve hürriyetin varlığı olmaksızın, yönetimlerin ve toplumların manasız kelimelerle dolu bir boşlukta var olacağını, bu nedenle devlet başındakilerin bu değerlerden uzaklaşmalarını gerektiğini savunuyor.

Yazar, adalet ve hürriyetin sağlam temeller üzerine inşa edilmediği, siyasetçilerin ehliyet ve namus üzerine seçilmediği, rüşvete ve kötü niyetlere karşı durulmadığı sürece, toplum ve devletin iç huzursuzluklarla boğuşmaya devam edeceğini, bu durumun ancak kapsamlı reformlar ve düzgün bir idare ile çözülebileceğini belirtiyor. Sürmen, ancak müspet bilimin yol gösterdiği bir çerçevede adımlar atıldığında, fedakârlık ve feragat sahibi bireyler yetiştirildiğinde, toplumun yüceliğe ulaşabileceğini ifade ediyor.

Makalenin devamında, manevi değerlerin ve idealizmin önemine dikkat çekiyor ve büyük liderlerin, örneğin Mahatma Gandhi'nin, toplumları nasıl dönüştürdüğünü örnek vererek açıklıyor. Sürmen, adalet, eşitlik ve inanç özgürlüğüne saygının, büyük bir idealist ve mücadeleci tarafından nasıl hayata geçirildiğine vurgu

yapıyor. İsviçre gibi hürriyetlerin iyi organize edildiği toplumların, Pestalozzi gibi büyük eğitimciler sayesinde bu başarıya ulaştığını belirtiyor.

Sürmen'in makalesi, adalet ve hürriyetin sadece felsefi kavramlar olmadığını, aynı zamanda toplumun ilerlemesi ve refahı için pratikte uygulanması gereken temel ilkeler olduğunu savunuyor. Bu ilkelerin devlet ve toplum yönetiminde nasıl entegre edileceği ve korunacağı konusunda derin bir anlayış ve sıkı bir yönetim gerektirdiğini ifade ediyor. Yazar, adalet ve hürriyeti ihmal eden yönetimlerin sonunun kaçınılmaz olduğunu ve tarihte bu tür yönetimlerin çöküşüne dair pek çok örneğin bulunduğunu hatırlatıyor. Bu bağlamda, siyasi liderlerin adalet ve hürriyeti her daim gözetmeleri ve bu değerler üzerinden toplumu ileriye taşımaları gerektiğini vurguluyor.

6. Dergideki Siyasi Düşüncenin Edebi Yansımaları

1965 yılında Hisar Dergisi'nin Şubat sayısında ve aynı dönemde Yeni Orkun Dergisi'nde yer bulan, Yavuz Bülent Bakiler tarafından gerçekleştirilen "Arif Nihat Asya ile Konuşma" başlıklı röportaj, edebi diyalogların ve düşünsel alışverişlerin tarihsel bir kesitini sunmaktadır. Bu önemli görüşme, dergiler arası geçişkenlik ve o dönem edebi çalışmaların nasıl bir çapraz yayınlanabilirliğe sahip olduğunun da bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bakiler'in kurguladığı sorular ve Asya'nın verdiği yanıtlar, edebiyat ve sanat anlayışları, siyasi ve ideolojik meseleler hakkındaki düşünceleri üzerinden, 1960'ların kültürel ve edebi atmosferine dair çarpıcı bilgiler sunmaktadır. Röportaj Asya'nın komünizm ve edebiyatla ilgili tespitlerini içermekte olup, dönemin siyasi ve ideolojik konularının edebiyat üzerindeki etkisi hakkında önemli görüşler barındırmaktadır. Asya, edebiyatın ideolojik saplantılardan arındırılmasının gerekliliğini vurgularken, özellikle komünizmin edebiyata etkisini eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmektedir. Asya'nın sanatsal felsefesi ve toplumsal olaylara verdiği edebi tepkiler, Türk edebiyatının o dönemdeki yönünü ve karakterini net bir şekilde öne çıkarırken, her iki derginin yayını aracılığıyla daha geniş bir okur kitlesine ulaşmasının altını çizmektedir. Asya'nın düşüncelerinin, Türk edebiyatının genel anlayışına katkısı ve röportajın dönemin edebi çevresindeki konumu, bu iki yayını aracılığıyla vurgulanmış ve döneme tanıklık eden bir belge niteliği kazanmıştır.

Asya'nın edebiyatın ve sanatın, her türlü ideolojik etkiden bağımsız olarak özgün değerlerini koruması gerektiği vurgusu (Bakiler, 1965, s. 76), dönemin edebi eserlerinin ideolojik müdahalelerden nasıl etkilendiğine dair endişeleri yansıtmaktadır. Asya'nın bu görüşleri, edebiyatın bağımsızlığının ve sanatsal ifadenin özgünlüğünün, özellikle baskıcı politik rejimler altında nasıl tehdit altında olabileceğine dikkat çeker. Yazar, edebi değerlerin korunmasının, toplumsal ve politik baskılara karşı direnç gösterme kapasitesi açısından önemli olduğunu belirtirken, edebiyatın bu baskılar karşısındaki dayanıklılığını sorgulamaktadır.

Asya'nın komünizm ve edebiyat arasındaki ilişki üzerine düşünceleri, edebiyatın siyasi ideolojilerin gölgesinde bağımsız bir çizgide ilerlemesi gerektiği yönündeki argümanını destekler niteliktedir. Yazar, edebiyatın salt sanatsal bir ifade aracı olmanın ötesinde, toplumsal ve politik dinamiklerden etkilenen bir alan olduğunu; ancak bu etkileşimler içinde bile kendi özgün değerlerini koruması ve ideolojik eğilimlere direnç göstermesi gerektiğini vurgulamaktadır. Asya'ya göre komünistlerin edebiyat alanından çekilip çekilmediği sorusuna verdiği, "Hayır. Vazgeçmiş değillerdir. Kolay kolay da vaz geçeceklerini zannetmiyorum. Ancak kendi aksiyonlarının haricine çıkmazlar ve sanatı da bu yönden düşünürler." şeklindeki cevabı (Bakiler, 1965, s. 77) bu görüşü pekiştirmektedir. Asya, edebiyatın ve sanatın toplumsal etkilerine olan inancıyla, bunların yalnızca estetik birer obje olmadıklarını, toplumun vicdanını ve zihniyetini şekillendiren kritik araçlar olduğunu savunmaktadır. Bu perspektiften hareketle, Asya'nın görüşleri, edebiyatın ve sanatın, toplumsal olaylar karşısında özerk bir duruş sergilemesinin önemine dikkat çekmekte ve edebiyatın içinde faaliyet gösterdiği toplumsal ve politik bağlamın farkında olunması gerektiğini vurgulamaktadır.

Sonuç ve Değerlendirme

Yeni Birlik Dergisi'nin, Türk milliyetçi düşünce akımının önde gelen seslerinden Orkun (1962-1964) dergisinin zengin ideolojik ve entelektüel geçmişini nasıl üstlendiği ve bu geçmişi 1965'ten itibaren nasıl yeni bir vizyonla yorumlandığı ayrıntılı olarak incelenmektedir. "Evveliyatı Orkun'da" ibaresinin ve derginin iç kapağında yer alan "1965/1" notunun, Yeni Birlik'in Orkun'un 29. sayısından sonrasını temsil ettiği ve Türk milliyetçiliğinin tarihsel sürecini yeni bir perspektifle devam ettirdiği tezini güçlendirdiği görülmektedir. Böylece, Yeni Birlik'in sadece bağımsız bir yayını olmakla kalmayıp, bir dönemin milliyetçi düşünce yapısını yansıtarak bu yayının geleceğe taşınmasında önemli bir köprü işlevi gördüğü ortaya konulmaktadır.

Bu çalışmamız, Yeni Birlik Dergisi'nin, Türkiye'nin ulusal ve uluslararası siyasetindeki yerini belirleyen milliyetçilik anlayışına ve bu anlayışın dönemin siyasi ve sosyal koşullarına nasıl uyum sağladığına odaklanmaktadır. Dergi, ırkçılık, Turancılık, sosyalizm ve komünizm karşıtlığı gibi Türk milliyetçiliğinin çeşitli boyutlarını detaylı bir şekilde ele almakta ve bu konuları dönemin politik ve ideolojik bağlamında tartışmaktadır.

Özellikle dergide işlenen Türk milliyetçiliği ve sosyalizm karşıtlığı arasındaki ilişki dikkate değerdir. Milliyetçilik, dönemin Türkiye'sindeki politik ve sosyal değişimlerin bir yansıması olarak ele alınmakta, bu

değişimlerin ulusal kimlik ve toplumsal değerler üzerindeki etkileri incelenmektedir. Yeni Birlik, milliyetçilik anlayışını, Türk toplumunun çeşitli kesimleri arasında birleştirici bir güç olarak sunmakta ve bu anlayışın hem tarihsel hem de güncel önemine vurgu yapmaktadır.

Bu çalışma, milliyetçiliğin sadece bir ideoloji olarak değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel bir olgu olarak da ele alınması gerektiğini göstermektedir. Derginin içeriği, Türk milliyetçiliğinin tarihsel kökenlerini ve dönemin politik ve sosyal koşullarına nasıl uyum sağladığını ortaya koymaktadır.

Yeni Birlik Dergisi'nin incelenmesi, milliyetçiliğin sadece bir politik veya ideolojik akım olarak değil, aynı zamanda bir kültürel ve sosyal ifade biçimi olarak da ele alınabileceğini göstermektedir. Dergide işlenen temalar ve tartışmalar, milliyetçiliğin toplumun çeşitli kesimlerine nasıl hitap ettiğini ve bu kesimler arasında nasıl farklılaştığını ortaya koymaktadır. Bu çeşitlilik, milliyetçilik anlayışının tek bir bakış açısından anlaşılamayacağını, farklı sosyal, ekonomik ve kültürel faktörlerin bu anlayışı şekillendirdiğini göstermektedir.

Ayrıca, Yeni Birlik Dergisi'nin Türk milliyetçiliğinin dönemsel yansımalarını ele alması, milliyetçilik anlayışının zaman içinde nasıl evrildiğini ve dönüşüm geçirdiğini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Dergi, bu evrim sürecini belgeleyerek, milliyetçiliğin farklı tarihsel dönemlerde nasıl farklı biçimler aldığını ve toplumsal olaylarla nasıl etkileşim içinde olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, derginin içeriği, milliyetçilik anlayışının sadece geçmişteki bir olgu olarak değil, aynı zamanda günümüzde de devam eden ve sürekli gelişen bir süreç olarak ele alınmasını sağlamaktadır.

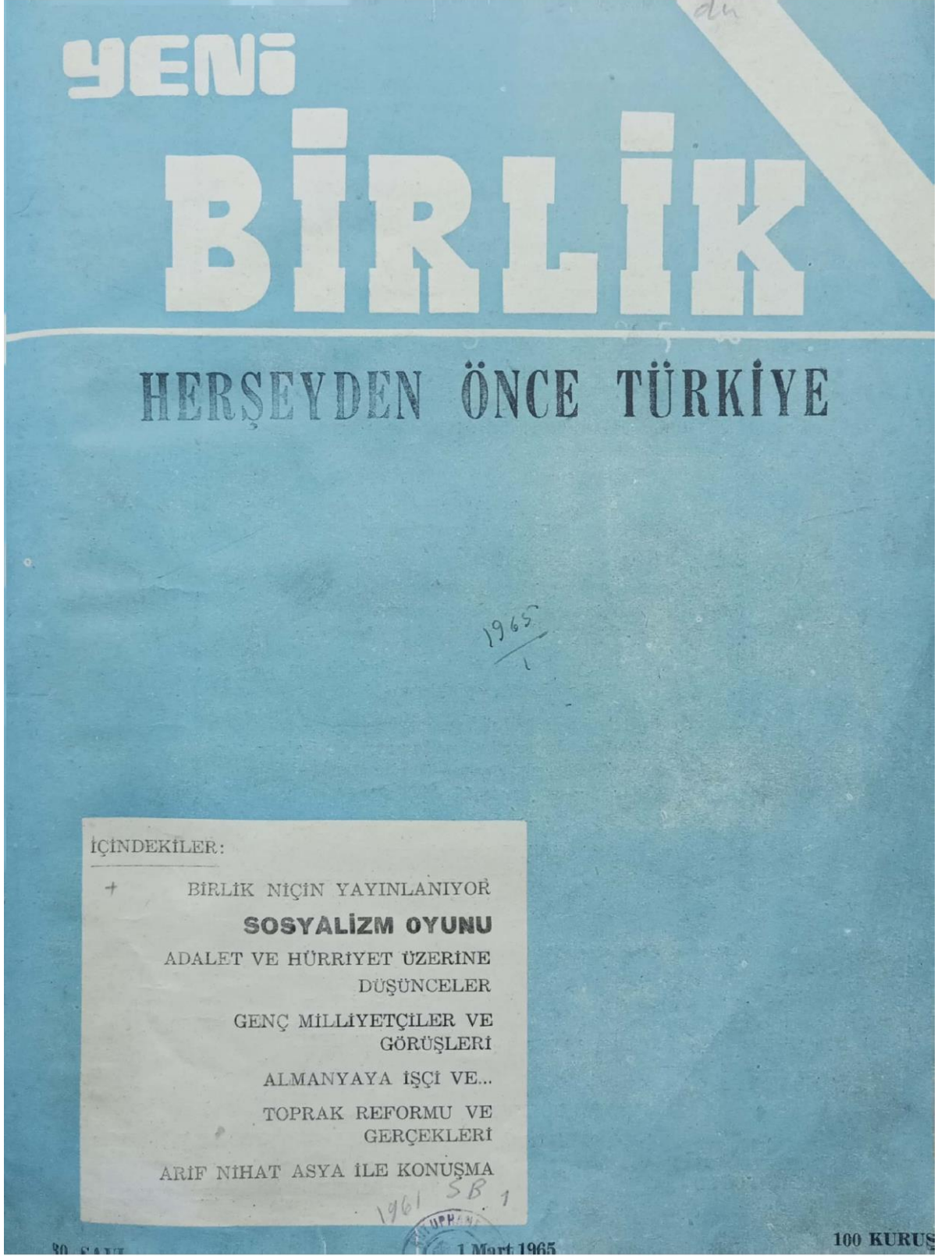
Yeni Birlik Dergisi'nin Türk milliyetçiliği üzerine yaptığı inceleme, milliyetçilik konusundaki akademik çalışmalara önemli katkılarda bulunacağı düşünülmektedir. Derginin analizi, milliyetçilik konusunda daha geniş ve kapsamlı bir anlayış geliştirmemizi sağlamakta, bu konudaki literatüre yeni perspektifler ve yeni bakış açıları sunmaktadır. Bu çalışma, milliyetçiliğin sadece Türkiye özelinde değil, global bağlamda da nasıl farklı biçimlerde tezahür ettiğini ve toplumsal dinamiklerle nasıl etkileşim içinde olduğunu göstermektedir.

Kaynakça

- Allport, G. W. (1954). The nature of prejudice.
- Altınyelek, C. (1965, 3 1). Almanya'ya işçi ve... *Birlik*, 3(30), 72.
- Atsız. (1963, 06 15). Türkçülük. *Orkun*, 17.
- Bakiler, Y. B. (1965, 3 1). Arif Nihat Asya ile konuşma. *Birlik*, 3(30), 76-77.
- Bakiler, Y. B. (1965, 03 01). Merhaba. *Yeni Birlik*, 3(30), 61.
- Behçet Kemal Yeşilbursa, & Taha Ayça Aydemir. (2019). İngiliz yıllık raporlarına göre Türkiye'deki ekonomik gelişmeler (1960-1970). *Uluslararası Doğu Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 411-444.
- Birlik. (1965, 03 01). İç kapak. *Yeni Birlik*, 3(30), 61.
- Birlik. (1965, 03 01). Niçin yayınlanıyor? *Yeni Birlik*, 3(30), 63.
- Birlik. (1965, 3 1). Sosyalizm oyunu. *Yeni Birlik*, 3(30), 63.
- Bonilla-Silva, E. (1997). Rethinking racism: Toward a structural interpretation. *American sociological review*. *E. American sociological review*, 465-480.
- Celebican, G. (1970, 3 1). İktisadî açıdan toprak reformu. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Yayınları*, 27(1), 38-39.
- Dinç, C. (2011). Konuk işçi"likten " göç arka planlı insanlar"a: Alman göç sosyolojisine eleştirel bir bakış. *Istanbul University Journal of Sociology*, 3(22), 253-280.
- Erkin, F. C. (1968). *Türk-Sovyet ilişkileri ve boğazlar meselesi*. Ankara: Başnur Matbaası.
- Ertürk, H. S. (1950, 11 17). Turancılık. *Orkun*(7), 13.
- Fredrickson, G. M. (2015). Racism: A short history. *Princeton University Press*.
- Hekimler, O. (2009). Günümüzde Almanya'daki Türk varlığının sosyal yansımaları. 2009. *Sosyal Bilimler Metinleri*(2), 1-31.
- Köse, İ. (2019). Sovyetler Birliği'nin Türk boğazlarıyla ilgili talepleri:1945-1946 notaları . *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 4(74), 125-1148.
- Karpat, K. H. (1976). The Gecekondu: Rural migration and urbanization. *Cambridge*.
- Kirişçi, K. (2005, 12 01). Türkiye ve Avrupa Birliği: Katılım öncesi dönemin iç ve dış politika dinamikleri. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 2(8), 79-118.
- Koçlar, B. (2013, Mart). Türk milliyetçiliği düşüncesini tanımlama ve temellendirme çalışmalarına bir örnek: Ergenekon Dergisi. *History Studies*, 5(2), 263.
- Konar, F. S. (2011, 05). Orkun'un ikinci döneminden hatıralar. *Türk Yurdu Dergisi*, 31(285), 253-255.
- Milliyetçiler, G. (1965, 3 1). Genç milliyetçiler ayaklanıyor. *Birlik*, 3(30), 71.
- Milliyetçiler, G. (1965, 3 01). Genç milliyetçiler teşkilatlanıyor. *Yeni Birlik*, 3(30), 70.
- Nur, R. (1951, 12 7). Oğuz Kağan'ın duası. *Orkun*(62), 5-6.
- Özcan, Ö. (2011, Mayıs). Türkçü dergi Orkun-II hakkında iki vesika. *Türk Yurdu Dergisi*, 31(285), 253-255.
- Özdemir, M. (1965, 3 1). Toprak reformu ve gerçekleri. *Birlik*, 3(30), 74.
- Pamak, M. (2011). Türkiye'de toprak reformu. *Istanbul Journal of Sociological Studies*(18), 127-162.
- Sürmen, S. (1965, 3 1). Adalet ve hürriyet üzerine düşünceler. *Birlik*, 30(3), 68.
- Sançar, N. (1951, 01 12). Türkiye'de azınlık ırkçılığı. *Orkun*(15), 5.
- Sançar, N. (1962). Nejdet Sançar'ın sorgusundan. *Orkun*(3-4), 23-24.
- Sefercioğlu, N. (2008). *Orkun II. Türkçü Dergiler*, 55-56.
- Sefercioğlu, P. D. (2008). *Orkun II. Türkçü Dergiler*, 55-56.
- Tümtürk, İ. (1952, 1 18). Bir beyanname münasebetiyle. *Orkun*(68), 12-14.
- Türkeş, A. (1962). A, Türkeş'in sorgusundan. *Orkun*(3-4), 30-31.
- Tuğcu, A. (1963). Bir fikir yoksuluna cevap. *Orkun*, 19(8), 8.
- Zürcher, E. J. (1993). *Modernleşen Türkiye'nin tarihi*. (Y. S. Gönen, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Ekler

Ek 1: Yeni Birlik Dergisi Ön Kapağı

Ek 2: Yeni Birlik Dergisi İç Kapağı

